

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 9. 2024, sp. zn. 7 Tdo 603/2024, ECLI:CZ:NS:2024:7.TDO.603.2024.1

Číslo: 23/2025

Právní věta:

Posouzení předběžné otázky, zda pachatel spáchal nový trestný čin ve smyslu § 34 odst. 4 písm. b) tr. zákoníku, za situace, ve které je o takovém novém trestném činu vedeno řízení v jiné věci, avšak doposud v něm nebylo pravomocně rozhodnuto, soud učiní zejména na podkladě obsahu spisu, vedeného v této jiné věci a provedeného jako důkaz. Nepostačuje provést k důkazu jen obžalobu a konstatovat, že je o novém trestném činu řízení vedeno.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 11.09.2024

Spisová značka: 7 Tdo 603/2024

Číslo rozhodnutí: 23

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Předběžné otázky, Promlčení trestní odpovědnosti

Předpisy: § 34 odst. 4 písm. b) tr. zákoníku
§ 9 odst. 1 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud z podnětu dovolání obviněného Z. K. podaného proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 19. 3. 2024, sp. zn. 55 To 373/2023, v trestní věci vedené u Okresního soudu v Liberci pod sp. zn. 2 T 142/2020 podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 19. 3. 2024, sp. zn. 55 To 373/2023, a rozsudek Okresního soudu v Liberci ze dne 21. 9. 2023, sp. zn. 2 T 142/2020, podle § 265k odst. 2 tr. ř. zrušil také další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu a podle § 265l odst. 1 tr. ř. Okresnímu soudu v Liberci přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Okresního soudu v Liberci ze dne 21. 9. 2023, sp. zn. 2 T 142/2020, byl obviněný Z. K. uznán vinným přečinem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1 tr.

zákoníku ve znění účinném od 1. 10. 2020, dílem ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, za který byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání osmnácti měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dvaceti čtyř měsíců. Podle § 228 odst. 1 a § 229 odst. 2 tr. ř. pak bylo rozhodnuto o nároku poškozené na náhradu škody.

2. Uvedeného přečinu se podle zjištění soudu prvního stupně dopustil obviněný Z. K. v podstatě tím, že jako jediný jednatel a osoba fakticky jednající za daňový subjekt Z., s. r. o., registrovaný jakožto měsíční plátce daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“),

1) podal přiznání k DPH za zdaňovací období říjen 2014 dne 24. 11. 2014, v němž si daňový subjekt Z., s. r. o., nárokoval v říjnu 2014 odpočet daně v celkové výši 552 318 Kč ze základu daně 2 630 088 Kč na základě fiktivně vystavených faktur přijatých od daňového subjektu M. D., s. r. o., a to

- faktura č. 362014 s datem vystavení dne 24. 10. 2014 s datem uznatelného plnění dne 24. 10. 2014 a datem splatnosti 24. 11. 2014 na částky 1 006 632 Kč s DPH 21 % 211 392,72 Kč a 1 005 696 Kč s DPH 21 % 211 196,16 Kč, tj. celkem 2 434 917 Kč,

- faktura č. 372014 s datem vystavení dne 28. 10. 2014 s datem uznatelného plnění dne 28. 10. 2014 a datem splatnosti 28. 11. 2014 na částku 617 760 Kč s DPH 21 % 129 729,60 Kč, celkem 747 490 Kč,

přičemž předmětem zdanitelného plnění deklarovaným podle faktur a dalších daňových dokladů mělo být podle daňového dokladu č. DF 14000003 (faktura č. 362014) pořízení obuvi značky Caterpillar Colorado a obuvi značky Caterpillar Manifesto a podle daňového dokladu č. DF 14000004 (faktura č. 372014) pořízení dámské zimní obuvi značky Caterpillar Florencia, ačkoliv věděl, že předmětné faktury byly vystaveny účelově a zboží deklarované v těchto fakturách nikdy nebylo daňovým subjektem Z., s. r. o., pořízeno, či následně prodáno, neboť daňový subjekt M. D., s. r. o., zjevně žádnou ekonomickou činnost nevyvíjel, pro správce daně byl nekontaktní a daňová přiznání nepodával a daňový subjekt Z., s. r. o., zboží od dodavatele M. D., s. r. o., nepřevzal, ani za něj skutečně neuhradil deklarovanou cenu, čímž došlo v rozporu s § 72 odst. 1 a § 73 odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ke zkrácení DPH ve výši 552 318 Kč, a dále

2) podal přiznání k DPH za zdaňovací období listopad 2014, v němž si daňový subjekt Z., s. r. o., nárokoval v listopadu 2014 nadměrný odpočet daně ve výši 218 736 Kč na základě fiktivně vystavené faktury přijaté od daňového subjektu M., s. r. o., a to faktury č. 114018 s datem vystavení dne 21. 11. 2014 a datem zdanitelného plnění dne 21. 11. 2014 a datem splatnosti 5. 12. 2014 na částku 1 041 600 Kč s DPH 21 % v částce 218 736 Kč, tj. celkem 1 260 336 Kč, ačkoliv věděl, že předmětná faktura byla vystavena účelově a zboží deklarované v této faktuře nikdy nebylo daňovým subjektem Z., s. r. o., pořízeno, či následně prodáno, neboť daňový subjekt Z., s. r. o., zboží od dodavatele M., s. r. o., nepřevzal, ani za něj ve skutečnosti neuhradil deklarovanou cenu, přičemž k vrácení neprávem uplatněného nadměrného odpočtu daně daňovému subjektu Z., s. r. o., nedošlo, neboť správce daně zahájil finanční kontrolu,

a takto byla České republice, zastoupené Finančním úřadem pro Liberecký kraj, způsobena škoda ve výši 552 318 Kč zkrácením DPH, přičemž ke vzniku další škody ve výši 218 736 Kč prostřednictvím vylákání výhody na této dani v rozporu se zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, nedošlo jen díky zahájení finanční kontroly správcem daně.

3. Usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci ze dne 19. 3. 2024, sp. zn. 55 To 373/2023, bylo odvolání obviněného směřující proti všem výrokům napadeného rozsudku podle §

256 tr. ř. jako nedůvodné zamítnuto.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

4. Proti usnesení odvolacího soudu podal obviněný Z. K. prostřednictvím obhájkyň dovolání, které opřel o dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. e), g), h) a m) tr. ř. Napadenému rozhodnutí vytýkal porušení práva na spravedlivý proces a nesprávné právní posouzení skutku v důsledku extrémního rozporu mezi skutkovými stavem věci a provedenými důkazy, přičemž odvolací soud tyto jeho námitky nereflektoval. Konečně namítal, že jeho jednání nemělo být kvalifikováno jako trestný čin podle § 240 tr. zákoníku. Podle přesvědčení dovolatele soudy obou stupňů pracovaly výhradně s určitou mírou podezřelých skutečností, které nemůžou odůvodnit vyslovení jeho viny. Odvolací soud podle něj účelově zaměnil možná podezření za nepřímé důkazy, přičemž takový přístup odporuje základním zásadám trestního řízení. Dále v obecné rovině deklaroval existenci kategorie tzv. opomenutých důkazů.

5. První okruh výtek dovolatele směřoval k problematice promlčení jeho trestní odpovědnosti. Námitku promlčení uplatnil již před obecnými soudy, přičemž tyto poukázaly na jeho další trestní stíhání u Okresního soudu v Liberci pod sp. zn. 4 T 115/2018 a Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci pod sp. zn. 22 T 11/2020, a v důsledku těchto dalších trestních stíhání mělo dojít k přerušení promlčecí doby ve smyslu § 34 odst. 4 písm. b) tr. zákoníku. Obviněný předně v obecné rovině nesouhlasil s právním vývodem formulovaným judikaturou odvolacího soudu (viz např. rozhodnutí Nejvyššího soudu pod sp. zn. [5 Tdo 1449/2014](#)) o tom, že pro přerušení běhu promlčecí lhůty postačuje pouhé spáchání dalšího trestného činu stejně anebo přísněji postižitelného z hlediska trestní sazby, ale pachatel pro toto jednání nemusí být odsouzen, avšak uvedl, že jej respektuje. Z právní věty daného rozhodnutí vyplývá, že pokud by mělo dojít k přerušení běhu promlčecí lhůty v důsledku spáchání dalšího trestného činu, je povinností orgánů činných v trestním řízení zkoumat jako předběžnou otázku podle § 9 odst. 1 tr. ř., zda došlo ke spáchání dalšího trestného činu. Tato předběžná otázka nebyla obecnými soudy vůbec řešena a související úvahy nejsou zřejmé v jejich rozhodnutích. Z pohledu obviněného se jeví jako nedostatečné, aby obecné soudy pouze mechanicky vyjmenovaly další trestní řízení, která jsou proti němu vedena. Soudy si měly opatřit z dalších trestních spisů alespoň usnesení o zahájení trestního stíhání, případně i obžalobu, a na jejich základě provést vlastní úvahu o možném spáchání dalších skutků obviněným. Jinak lze jen stěží objektivně posoudit jako předběžnou otázku, zda došlo ke spáchání dalších trestných činů. Obviněný byl nadto v trestní věci vedené před Okresním soudem v Liberci pod sp. zn. 4 T 115/2018 pravomocně zproštěn viny. Izolovaná skutečnost, že proti pachateli je vedeno trestní řízení, nemůže postačovat pro závěr o tom, že došlo ke spáchání trestného činu, neboť vedené trestní řízení může skončit zprošťujícím rozhodnutím. Takový výklad příslušného zákonného ustanovení by šel podle obviněného nad rámec úmyslu zákonodárce. Vyhradil se pak k závěru, že k promlčení jeho trestní odpovědnosti nedošlo, neboť obecné soudy postupovaly excesivně a vybočily z mantinelů stanovených judikaturou odvolacího soudu. Konstatoval tak, že chybné rozhodnutí obecných soudů o promlčení trestní odpovědnosti představuje dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. (srov. usnesení Nejvyššího soudu pod sp. zn. 7 Tdo 656/2002).

6. Dále se obviněný vymezil vůči skutkovým zjištěním učiněným v nyní projednávané věci, neboť podle něj nemají oporu v důkazním stavu věci, což označil za existenci tzv. extrémního rozporu. V tomto ohledu předestřel závěr soudů, že prováděné obchody, které měly mít za cíl vylákat nadměrné odpočty na DPH, se zcela vymykaly obvyklým transakcím všech zúčastněných společností. Namítal porušení § 2 odst. 6 tr. ř., neboť výklad některých důkazních prostředků byl v rozporu se svým faktickým obsahem. Skutkovému závěru o neprovedení tvrzených obchodů neodpovídají důkazy jednotlivě ani ve svém souhrnu. Konkrétně u skutku pod bodem 2) jednatel společnosti M., s. r. o., uvedl, že se společností Z., s. r. o., měl jeden až dva obchody a zboží bylo uhrazeno, tj. jeho výpověď

je v přímém rozporu s tím, že zboží bylo fiktivní. Na tom nemůže nic změnit ani relativizace výpovědi soudem prvního stupně, který ji hodnotil jako vágní, aniž by vzal v potaz zdravotní stav svědka. V jeho výpovědi se objevily neurčitosti ve vztahu k detailům předmětné transakce, avšak stěžejní otázku, zda došlo k obchodu, zodpověděl kladně. Za další zásadní fakt potvrzující tok zboží mezi společnostmi M., s. r. o., a Z., s. r. o., označil vyjádření správce daně, který konstatoval, že společnost M., s. r. o., zakoupila cca 600 párů předmětné obuvi od další společnosti. Jestliže tento dodavatel byl pro správce daně nekontaktní, nejedná se o zjištění důležité pro trestní řízení, navíc toto nebylo vůbec předmětem vedeného dokazování. Okresní soud pak měl provést navrhovanou výpověď manželky svědka M. U. Ž. U., neboť svědkyně byla jednatelkou společnosti M.U.M.T., s. r. o., jež zajišťovala transport zboží, který jí byl uhrazen. Neprovedení výslechu této svědkyně podle něj naplňuje dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

7. Dále obviněný odmítl obecnými soudy tvrzenou nevhodnost uskladnění obuvi, neboť soud prvního stupně se spokojil s pouhou fotografií garážového přístřešku, nicméně jeho nevhodnost pro skladování nevylučuje, že by nemohlo k uskladnění obuvi, byť na krátkou dobu, dojít. Úvahu o tom, že v důsledku nevhodného skladování mohlo dojít k poškození papírových obalů obuvi a znehodnocení obuvi i v horizontu několika málo dní, označil za lichou, neboť nebyl proveden jediný důkaz, na jehož základě by bylo možné dospět k tomu, že obuv měla být skladována právě v papírových obalech. Za této situace mělo v každém případě dojít k výslechu svědka D. J. I nadále považoval výslech tohoto svědka za kruciólní, neboť pokud by došlo k potvrzení uskladnění obuvi, znamenalo by to potvrzení existence předmětného zboží, jeho toku a s tím spojeného nároku na nadměrný odpočet DPH. Neprovedení uvedených důkazů podle dovolatele představuje zásadní porušení práva na spravedlivý proces obviněného a narušení jeho práva na obhajobu, což samo o sobě představuje dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

8. Ve vztahu ke skutku pod bodem 1) uvedl, že dodavatel společnosti Z., s. r. o., společnost M. D., s. r. o., jejíž jednatel potvrdil obchody se společností Z., s. r. o., dosvědčil tok zboží směrem k této společnosti i úhrady tohoto zboží hotovostní formou. Akcentoval, že domněnky obecných soudů byly prezentovány jako nepřímé důkazy, přičemž sebevíce podezřelé skutečnosti neposkytují oporu pro vyslovení viny obviněného. Naznačenou selekci důkazů ze strany obecných soudů demonstroval na tom, že na jedné straně byla jako podezřelá skutečnost prezentována absence písemné smlouvy, na straně druhé byly veškeré listinné důkazy předložené okresnímu soudu vyhodnoceny jako účelové a neautentické. V podnikatelské praxi se podle obviněného mezi osobami, mezi nimiž panuje určitý stupeň důvěry, nevyžaduje uzavření kupní smlouvy v písemné podobě. Dále za nesprávné označil konstatování odvolacího soudu, že provádění hotovostních plateb nemá oporu v majetkové situaci společnosti Z., s. r. o., přičemž toto dovozoval ze stavu bankovního účtu společnosti. Soudy však neprováděly důkaz příslušnými finančními výkazy, tzn. zejména peněžním deníkem a hlavní účetní knihou, a přitom pouze na základě těchto finančních výkazů by bylo možné dospět ke spolehlivému zjištění o tom, zda společnost Z., s. r. o., neměla k dispozici na pokladně dostatečnou hotovost, tato hotovost se mohla do společnosti dostat např. příplatkem k základnímu kapitálu, zápůjčkou realizovanou v hotovosti apod. S odkazem na nálezh Ústavního soudu ze dne 19. 3. 2009, sp. zn. [III. ÚS 1104/08](#), akcentoval že je porušením práva na spravedlivý proces, jestliže odvolací soud v zamítavém usnesení vyjadřuje souhlas se skutkovými zjištěními soudu prvního stupně s poukazem na důkazy, které soud prvního stupně ani soud odvolací vůbec neprovedly a nehodnotily. V rámci řízení před soudem prvního stupně bylo svědeckými výpověďmi prokázáno, že zboží bylo společností Z., s. r. o., dodáno. O této skutečnosti vypovídali svědci ve shodě, přesto soud považoval důkazy prokazující nevinu obviněného za nevěrohodné. Podle obviněného není v rámci zásad spravedlivého procesu možné zcela opomenout skutečnosti, které byly v rámci řízení prokázány, a soud se nikterak nevypořádal s tím, proč k nim nebylo při rozhodování o vině a trestu přihlédnuto. Pokud si tyto osoby nepamatovaly zcela jednoznačně všechny podrobnosti obchodu, zejména když před soudem vypovídaly po několika letech od učinění obchodu, je podle názoru obviněného vyloučeno na základě

toho označovat tyto svědky bez dalšího za nevěrohodné.

9. Konečně obviněný soudům vytýkal i nesprávné právní posouzení skutku. Uvedl, že byl uznán vinným spácháním trestného činu podle § 240 tr. zákoníku, jehož obligatorním znakem je způsobení škody na fiskálních zájmech České republiky. Jeho jednání pak mělo spočívat ve fiktivních obchodech se zbožím a následným promítnutím těchto obchodů do daňových tvrzení s nárokem na nadměrný odpočet DPH. S odkazem na judikaturu Ústavního soudu uvedl, že právní závěry soudů nekorespondují se skutkovými zjištěními, protože z provedeného dokazování není možné učinit jednoznačný závěr, který by odpovídal měřítku přesného zjištění skutkového stavu prostého jakýchkoli pochybností. Obviněný spatřoval rozpor v tom, že nebyla prokázána neexistence předmětného zboží a fiktivnost obchodů, na jejichž základě by společnost Z., s. r. o., uplatnila nárok na nadměrný „dopočet“ DPH. Jakkoli mohou některá izolovaná zjištění působit podezřele, nedosahují takové intenzity, aby na jejich základě bylo možné dospět k tomu, že předmětné zboží neexistovalo a obchody se neuskutečnily. Podle judikatury za situace, kdy existuje vícero variant skutkového děje, jsou orgány činné v trestním řízení povinny volit vždy tu pro obviněného nejpříznivější. V této trestní věci byla existence předmětného zboží potvrzena svědeckými výpověďmi i listinnými důkazy, jejichž autentičnost nebyla obecnými soudy kvalifikovaně vyvrácena, stejně tak došlo k prokázání dopravy předmětného zboží společností M.U.M.T., s. r. o., a zároveň i uskladnění zboží. Za předpokladu, že existovalo předmětné zboží a toto bylo předmětem obchodu mezi dotčenými společnostmi, nemohlo dojít ke vzniku újmy na rozpočtových zájmech České republiky, a tím pádem k naplnění stíhané skutkové podstaty.

10. Závěrem proto navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení odvolacího soudu i rozsudek nalézacího soudu a tomuto nařídil, aby věc znovu projednal a rozhodl.

11. Státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství ve svém vyjádření k podanému dovolání uvedl, že lze jen obtížně rozklíčovat, ve smyslu jakých dovolacích důvodů argumentaci vztahující se k problematice promlčení zamýšlel dovolatel uplatnit. Odkázal sice na důvod dovolání ve smyslu § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. s odkazem na usnesení Nejvyššího soudu pod sp. zn. 7 Tdo 656/2002, nicméně předně zřejmě nesprávně označil dané rozhodnutí, neboť otázkou správného označení dovolacího důvodu v souvislosti s možným přerušением promlčecí doby se Nejvyšší soud zabýval v usnesení ze dne 18. 12. 2002, sp. zn. [7 Tdo 1066/2002](#). Zde ovšem toliko konstatoval nesprávné označení dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. [nyní písm. m)] v jeho první variantě s poznatkem, že tehdy účinné ustanovení § 67 tr. zák. upravující promlčení trestního stíhání je normou trestního práva hmotného, a nikoli procesního. Námitka týkající se promlčení trestní odpovědnosti by měla být podle něj uplatněna výslovně pod dovolacím důvodem podle § 265b odst. 1 písm. e) tr. ř. s odkazem na § 11 odst. 1 písm. b) tr. ř., neboť tento speciální dovolací důvod by měl mít přednost. Obviněným formulované námitky ve vztahu k promlčení tomuto důvodu odpovídají jen zdánlivě, nadto vycházejí z nesprávných vstupních parametrů. Obviněný totiž v dovolání námitku promlčení ani neuplatňuje a nezduodňuje, proč by v jeho případě mělo dojít k promlčení trestní odpovědnosti. Toliko poukazuje na to, že tuto námitku v předchozím průběhu řízení uplatnil a nesouhlasil s tím, jak soudy přistoupily k posouzení předběžné otázky ve smyslu § 9 odst. 1 tr. ř. o tom, že byl v promlčecí době spáchán trestný čin nový. Chybně tvrdí, že tato předběžná otázka nebyla vůbec řešena, a namítá tak vlastně procesní postup soudu, nikoli hmotněprávní okolnosti vztahující se k promlčení vedoucí k nepřípustnosti trestního stíhání. Podle státního zástupce pak dovolatel zkresleně interpretuje i právní větu z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 7. 2015, sp. zn. [5 Tdo 1449/2014](#). Obviněný nedostatečné posouzení předběžné otázky soudům vytýká na podkladě tvrzení, které odporuje vlastnímu průběhu trestního řízení. Z protokolu o hlavním líčení ze dne 21. 9. 2023 lze dovodit, že na něm byly prováděny listinné důkazy, přičemž obžaloby v obou dovolatelem uvedených trestních věcech jsou součástí trestního spisu, byly v řízení před soudem prvního stupně provedeny k důkazu, staly se předmětem posouzení soudů a soudy také na jejich podkladu mohly činit své vlastní

úvalu při posouzení předběžné otázky. Soudy v posuzované věci dostaly své povinnosti zjišťovat, zda trestnost činu, pro který je pachatel stíhán, nezanikla uplynutím promlčecí doby. Obviněnému pak přitakal pouze v tom, že závěr o spáchání trestného činu nového v promlčecí době nemůže být založen na skutku, který byl posuzován Okresním soudem v Liberci ve věci pod sp. zn. 4 T 115/2018, pokud byl v této věci v mezidobí obžaloby zproštěn. Uzavřel tedy, že námitky obviněného, které měly naplňovat dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. e) tr. ř., mu neodpovídají ani nevycházejí ze skutečného stavu věci.

12. K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. konstatoval, že jej obviněný zjevně zamýšlel uplatnit v jeho první a třetí alternativě. Nicméně podané dovolání ke konstatování zásadních vad předpokládaných daným důvodem dovolání neposkytuje podklad. Výhrady obviněného ve vztahu k tzv. extrémnímu nesouladu totiž nemají podobu očividného nesouladu daného tím, že skutková zjištění soudů nelze dovodit z provedených důkazů při žádném jejich logickém a nezkráceném zhodnocení. Obviněný nadále vycházel ze své původní obhajoby a s jím uvedenými argumenty skutkového rázu se soudy obou stupňů dostatečně vypořádaly, přičemž se s jejich odůvodněním ztotožnil. Obviněný toliko odlišně hodnotil důkazy včetně otázky posouzení věrohodnosti svědeckých výpovědí, jež však přísluší výlučně soudu. K poslední variantě dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. spočívající v existenci tzv. opomenutých důkazů deklaroval, že v posuzované věci se o takový případ zjevně nejedná. Soudy obou stupňů v odůvodnění svých rozhodnutí zcela dostatečně vysvětlily, z jakých důvodů k doplnění dokazování nepřistoupily. Nespatřoval tedy žádný důvod pro to, aby bylo zasahováno do oprávnění soudů uvážit, v jakém rozsahu bude dokazování provedeno.

13. Závěrem proto státní zástupce navrhl dovolání odmítnout podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. jako zjevně neopodstatněné.

14. Obviněný Z. K. využil možné uplatnění repliky a vyjádřil se k podání státního zástupce Nejvyššího státního zastupitelství, s jehož závěry se neztotožnil. Zejména k závěrům, že měl být v otázce promlčení trestní odpovědnosti uplatněn důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. e) tr. ř., uvedl, že tento dovolací důvod byl výslovně uplatněn. Dále byl přesvědčen o správném označení dovolacího důvodu ve vztahu k námitce promlčení, protože namítané pochybení spočívá v jiném hmotněprávním posouzení otázky, jež nespočívá v právní kvalifikaci skutku. Není mu pak zřejmé, z čeho státní zástupce vyvozuje přednost dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. e) tr. ř., když důvod podle písm. h) je zjevně přílehlavý a námitky vznesené obviněným tento naplňují. K názoru státního zástupce, že neuplatnil námitku promlčení, dodal, že dovolání neslouží k bezúčelnému opakování již vznesených námitek, nýbrž k namítnutí pochybení, jež naplňují zákonem vyjmenované dovolací důvody. Námitka promlčení byla obviněným řádně uplatněna v průběhu prvostupňového i odvolacího řízení a je zjevné, že na této trvá, dovoláním je naopak napadána nedostatečnost vypořádání se s touto námitkou, jež vyústila v nesprávné hmotněprávní posouzení. Neztotožnil se ani s tvrzením státního zástupce, že předmětné usnesení Nejvyššího soudu je jím vykládáno extenzivně. Akcentoval, že sama právní věta Nejvyššího soudu je vnitřně rozporná, když na jedné straně říká, že „Pro závěr o existenci okolnosti přerušující běh promlčecí doby podle § 34 odst. 4 písm. b) tr. zákoníku se nevyžaduje, aby byl pachatel za stejně trestný nebo přísněji trestný čin již pravomocně odsouzen [...]“, na straně druhé však „[...] ale rozhodující je jen spáchání takového nového trestného činu v promlčecí době“. Uvedené se podle jeho názoru příčí presumpci nevinu, přičemž samotný závěr o tom, že čin byl spáchán, bez toho, aby o takovém spáchání pravomocně rozhodl soud, je značně problematický. Soud je povinen se s případným spácháním činu, který by způsobil přerušování běhu promlčecí doby, co nejpečlivěji zabývat a učinit patřičné závěry, k čemuž však nedošlo.

15. Neztotožnil se ani s tím, že by mezi skutkovými zjištěními a provedenými důkazy byla logická návaznost, neboť jsou to právě veškeré soudem provedené tendenční výklady spolu s neprovedenými důkazy a nesprávným hodnocením, které zapříčiňují, že veškeré důvodné pochybnosti byly

přeměněny na skutková zjištění svědčící o vině, která je však v extrémním rozporu s důkazní situací. V podrobnostech obviněný odkázal a trval na odůvodnění svého dovolání. K problematice neprovedených důkazů rovněž trval na svém dovolání s tím, že soudy sice v obou rozhodnutích odůvodnily neprovedení navržených důkazů, což způsobuje, že tvrzené pochybení není naprosto zjevné, ovšem neznamená to, že k němu nedošlo. Dovolatelem bylo opakovaně poukazováno na důležitost daných svědků i na možnost ovlivnění věci v jeho prospěch prostřednictvím jejich výpovědí. Soud však z nepatřičných důvodů navržené důkazy neprovedl, čímž obviněnému odepřel účinný prostředek k výkonu své obhajoby, ačkoli se nejednalo o důkazní návrhy, které by nebyly schopny přispět k objasnění věci.

III.

Přípustnost dovolání

16. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) shledal, že dovolání je přípustné [§ 265a odst. 1, odst. 2 písm. h) tr. ř.], bylo podáno osobou k tomu oprávněnou, tj. obviněným, prostřednictvím obhájkyne [§ 265d odst. 1 písm. c), odst. 2 tr. ř.], v zákonné lhůtě a na místě k tomu určeném (§ 265e tr. ř.) a splňuje náležitosti obsahu dovolání (§ 265f odst. 1 tr. ř.), a je z části důvodné.

IV.

Důvodnost dovolání

17. Nejvyšší soud nejprve konstatuje, že s odkazem na dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. e) tr. ř. lze dovolání podat, jestliže proti obviněnému bylo vedeno trestní stíhání, ačkoliv podle zákona bylo nepřípustné.

18. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je dán v případě, kdy rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů nebo jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech nebo ve vztahu k nim nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy.

19. Důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. lze uplatnit, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. Uvedenou formulací zákon vyjadřuje, že dovolání je určeno k nápravě právních vad rozhodnutí ve věci samé, pokud tyto vady spočívají v právním posouzení skutku nebo jiných skutečností podle norem hmotného práva, nikoli z hlediska procesních předpisů.

20. Obviněný předně namítal, že již před obecnými soudy uplatnil námitku promlčení. V obecné rovině nesouhlasil s judikatorním závěrem, že pro přerušení běhu promlčecí lhůty postačuje pouhé spáchání dalšího trestného činu stejně anebo přísněji postižitelného z hlediska trestní sazby, ale pachatel pro toto jednání nemusí být odsouzen. Zdůraznil pak, že z právní věty rozhodnutí Nejvyššího soudu pod sp. zn. [5 Tdo 1449/2014](#) vyplývá, že je povinností orgánů činných v trestním řízení zkoumat jako předběžnou otázku podle § 9 odst. 1 tr. ř., zda došlo ke spáchání dalšího trestného činu, nicméně tomuto požadavku soudy činné v nyní posuzované trestní věci nedostály. Akcentoval nedostatečnost odůvodnění zejména rozhodnutí odvolacího soudu. Podle jeho přesvědčení si měly soudy opatřit z dalších trestních spisů alespoň usnesení o zahájení trestního stíhání a obžalobu a učinit vlastní úvahu o možném spáchání dalších trestných činů.

21. Byť obviněný v tomto směru výslovně shora předeslané námitky subsumoval pod důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř., současně v rámci svého mimořádného opravného prostředku uplatnil i důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. e) tr. ř. Tento posledně uvedený a shora citovaný dovolací důvod předpokládá vedení trestního stíhání, ač podle zákona bylo nepřípustné. Obecně se jedná o případy, kdy ve věci existoval některý z obligatorních důvodů uvedených v § 11 odst. 1, 2 a 5

tr. ř. nebo v § 11a tr. ř., pro který nelze trestní stíhání zahájit, a bylo-li již zahájeno, musí být zastaveno. Podle § 11 odst. 1 písm. b) tr. ř. trestní stíhání nelze zahájit, a bylo-li již zahájeno, nelze v něm pokračovat a musí být zastaveno, je-li trestní stíhání promlčeno. Výhrada promlčení trestní odpovědnosti pak je v obecné rovině relevantně uplatnitelná v rámci důvodu dovolání podle § 265b odst. 1 písm. e) tr. ř. (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 2. 2022, sp. zn. [8 Tdo 585/2021](#), ze dne 13. 5. 2009, sp. zn. [5 Tdo 1469/2008](#), nebo ze dne 22. 8. 2023, sp. zn. [6 Tdo 491/2023](#)). Nejvyšší soud v této souvislosti připomíná, že ačkoli promlčení je institutem hmotného práva, neboť jím zaniká trestní odpovědnost pachatele za konkrétní trestný čin, bylo v daném případě nadbytečně uplatňovat v souvislosti s námitkou promlčení ještě důvod odpovídající vadám v hmotněprávním posouzení skutku. Vada spočívající v nesprávné aplikaci hmotněprávní otázky promlčení trestního stíhání, resp. trestní odpovědnosti obviněného byla vyčerpána již poukazem na dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. e) tr. ř., který je v otázce splnění zákonných podmínek pro vedení trestního stíhání taxativně vymezených v ustanoveních § 11 odst. 1 a § 11a tr. ř. speciální. Rozsahu možného přezkumu napadeného rozhodnutí dovolacím soudem se však uplatnění dvou dovolacích důvodů k jedné námitce nijak nedotklo (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 2. 2011, sp. zn. [5 Tdo 1024/2010](#)).

22. Pakliže se dovolatel ohradil proti tomu, že nedošlo k promlčení jeho trestní odpovědnosti, nutno konstatovat, že své výhrady vystavěl zejména na skutečnosti, že nebylo jako předběžná otázka ve smyslu § 9 odst. 1 tr. ř. řešeno, zda došlo ke spáchání dalšího trestného činu.

23. Nelze se zcela ztotožnit se závěrem obviněného, že by soudy neřešily otázku promlčení. Z odůvodnění rozhodnutí soudů obou stupňů je zřejmé, že se danou otázkou částečně, byť ne moc podrobně, zabývaly (viz odstavec 54. odůvodnění rozsudku okresního soudu a odstavec 17. a 18. odůvodnění usnesení odvolacího soudu). Přičemž soudy dospěly k závěru, že došlo k přerušení běhu promlčecí doby ve smyslu § 34 odst. 4 písm. b) tr. zákoníku.

24. Nutno zopakovat, že soudy poukázaly na skutečnost, že ke sdělení obvinění sice došlo až 23. 4. 2020, přičemž trestný čin byl dokonán 23. 12. 2014, avšak přerušení promlčení založilo spáchání zločinu vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. b), odst. 3 písm. c) tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku v březnu 2018 a spáchání přečinu výroby a jiného nakládání s látkami s hormonálním účinkem podle § 288 odst. 1 tr. zákoníku dne 13. 9. 2018 s poukazem na č. l. 381 a trestní řízení vedené Krajským soudem v Ústí nad Labem – pobočkou v Liberci pod sp. zn. 22 T 11/2020. Tyto trestně stíhané skutky byly obžalobou posouzeny jako nový trestný čin, na který trestní zákon stanoví přísnější trest, což založilo přerušení promlčecí doby a počala běžet promlčecí doba nová v souladu s § 34 odst. 5 tr. zákoníku. Současně soud prvního stupně jasně deklaroval, že jiné posouzení běhu promlčecí doby by mohlo zakládat zproštění obžaloby, což se také nepravomocně v době rozhodování odvolacího soudu stalo ve věci vedené u Okresního soudu v Liberci pod sp. zn. 4 T 115/2018. Soudy dospěly k závěru, že z hlediska přerušení promlčení však postačuje vedení shora uvedeného trestního řízení u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci. Odvolací soud správně akcentoval, že orgán činný v trestním řízení nemůže vyčkávat pravomocného rozhodnutí soudu o později spáchaném trestném činu, který měl přerušit běh promlčecí doby, neboť by svou nečinností mohl fakticky způsobit promlčení trestní odpovědnosti. Případný výsledek jiného trestního řízení, který by měl za následek změnu závěru o běhu promlčecí doby, by však následně bylo možno řešit cestou mimořádných opravných prostředků, jmenovitě případnou obnovou řízení.

25. Dovolací soud má rovněž za to, že obviněný zkresleně interpretoval i právní větu z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 7. 2015, sp. zn. [5 Tdo 1449/2014](#), uveřejněného pod č. 14/2017 Sb. rozh. tr. Tato zní tak, že pro závěr o existenci okolnosti přerušující běh promlčecí doby podle § 34 odst. 4 písm. b) tr. zákoníku se nevyžaduje, aby byl pachatel za stejně trestný nebo přísněji trestný čin již pravomocně odsouzen, ale rozhodující je jen spáchání takového nového trestného činu v

promlčecí době. Orgány činné v trestním řízení posuzují otázku, zda k tomu došlo, samostatně jako předběžnou otázku ve smyslu § 9 odst. 1 tr. ř.

26. Nicméně v souladu s dovoláním je nutné soudům vytknout, že se nedostatečně zabývaly a vypořádaly s předběžnou otázkou, je-li jednání obviněného, posuzované ve věci vedené Krajským soudem v Ústí nad Labem – pobočkou v Liberci pod sp. zn. 22 T 11/2020 (údajně zakládající přerušení běhu promlčecí doby), nový trestný čin, který obviněný spáchal v promlčecí době. Soudy totiž v tomto směru neprovedly dostatečné dokazování a neučinily žádné své závěry, jelikož toliko připojily obžalobu podanou v předmětné věci a v odůvodnění rozhodnutí na ní odkázaly. Tímto postupem však soudy nemohly učinit svůj závěr, že obviněný spáchal v promlčecí době nový trestný čin, jelikož toliko převzaly závěr státního zástupce z obžaloby. K tomu, aby mohly učinit vlastní závěr, je nutné se minimálně seznámit s důkazy v dané věci, což nelze učinit bez připojení předmětného spisu a jeho prostudování. Současně je nutné svůj závěr také odůvodnit v rozhodnutí. Nejvyšší soud v žádném případě nechce zdvojit předmětné řízení, nicméně předběžný závěr, že obviněný spáchal v promlčecí době trestný čin nový, závazný pro projednávanou věc, musí v projednávané věci učinit soud na základě vlastního závěru podloženého znalostí spisu a nelze jen provést obžalobu a odkázat na ni, jak učinil soud v projednávané věci, jelikož tím pouze odkázal na názor státního zástupce, že byl nový trestný čin obviněným v promlčecí době spáchán. Z protokolu o hlavním líčení ze dne 21. 9. 2023 je zřejmé, že soud prvního stupně k důkazu provedl toliko obžalobu státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Liberci ve věci dále vedené u Okresního soudu v Liberci pod sp. zn. 4 T 115/2018, jakož i obžalobu státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ve věci dále vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci pod sp. zn. 22 T 11/2020. Žádné jiné důkazy pak k předběžné otázce neprovedl. Soudy tak nemohly učinit svůj závěr o posouzení dané předběžné otázky na podkladě provedených listinných důkazů. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. e) tr. ř. tudíž byl naplněn.

27. Dovolatel dále vznesl námitky skutkové povahy. Svou argumentaci založil především na zpochybnění hodnocení důkazů ze strany soudů, jestliže polemizoval se skutkovými závěry soudů stran existence uskutečněných obchodů mezi společnostmi Z., s. r. o., a jejími dodavateli, za současného neprovedení navrhovaných důkazů s potenciálem potvrzení obhajoby obviněného.

28. Ve vztahu k první alternativě důvodu dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. obviněný zejména vnímá nesprávný a tendenční výklad některých jím specifikovaných důkazů, aby v rozporu se svým obsahem podporovaly závěr o jeho vině při porušení § 2 odst. 6 tr. ř. Jím formulované námitky lze s ohledem na současně výslovně namítaný zjevný (extrémní) rozpor mezi rozhodnými skutkovými zjištěními určujícími pro naplnění znaků trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby s obsahem provedených důkazů podřadit pod předmětný dovolací důvod. Nejvyšší soud však uplatněnou argumentaci, jak bude rozebráno dále, shledal zjevně neopodstatněnou.

29. V obecné rovině se nelze ztotožnit s tvrzeními obviněného, že by se jednalo o pouhé domněnky obecných soudů. Okresní soud sice výslovně zmínil, že důkazy hodnoceny jednotlivě budí dojem řádných účetních dokladů o provedených obchodech, avšak při jejich hodnocení ve svém souhrnu dospěl k závěru, že předmětné obchodní případy probíhaly za tak nestandardních a podezřelých podmínek, že se muselo jednat o obchody fiktivní, neboť účetní doklady byly pouze vystaveny, aby budily dojem, že k plnění skutečně došlo. V tomto ohledu odkázal na zprávy o finanční kontrole a obraty přijatých a uskutečněných zdanitelných plnění a jejich diskrepance mezi jednotlivými měsíci, kdy obchody v měsících říjen a listopad 2014 svým objemem zcela přesahovaly rámec ekonomické činnosti společnosti Z., s. r. o., a vybočovaly z předmětu činnosti této společnosti, která neměla žádné zaměstnance. Poukázal rovněž na pohyby na účtech předmětné společnosti, z nichž nebylo seznatelné, že by skutečně deklarované platby vůbec proběhly. Tato skutečnost byla hodnocena v souhrnu s dalšími důkazy, nikoli izolovaně tak, jak se snaží naznačit dovolatel v rámci svého

mimořádného opravného prostředku. Dále stran fiktivnosti projednávaných obchodů lze akcentovat, že společnosti mezi sebou neuzavřely písemnou smlouvu, a to ani posléze, kdy společnost Z., s. r. o., měla obuv prodat společností E., s. r. o., a A., s. r. o. K námitce obviněného o zbytnosti uzavírání písemné kupní smlouvy lze odkázat na závěr odvolacího soudu, že mezi podnikatelskými subjekty, které spolu neobchodují běžně nebo dokonce výjimečně, a u obchodu takového objemu je to minimálně neobvyklé, přičemž při přistoupení dalších okolností zpochybňujících věrohodnost tvrzených skutečností se jedná o další skutečnosti dokládající fiktivnost operací. Jedinými doklady dokumentující uskutečnění obchodů s obuví byly vystavené faktury a dodací listy, přičemž k části pak byly doloženy pokladní doklady o platbách v hotovosti, neboť obchodní případy měly být placeny v hotovosti, ač se jednalo o milionové částky. Nelze pak vyčítat okresnímu soudu, že listinné důkazy doložené jednotlivými společnostmi vyhodnotil jako nevěrohodné (neautentické a účelové) právě s odkazem na realizaci milionových obchodů při absenci jediné písemné kupní smlouvy, přičemž dodací listy obsahovaly pouze otisk razítka společnosti Z., s. r. o., nikoli druhé smluvní strany a měly chybně vymezený předmět dodání, platby měly probíhat převážně v hotovosti, ač limit stanovený zákonem č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti, činil 350 000 Kč za den, což by vyžadovalo opakované setkávání obchodních partnerů k zaplacení celé kupní ceny, a svědci M. B. ani M. U. tuto skutečnost neuváděli, naopak trvali na tom, že se s obviněným stýkali málo, a rovněž v této souvislosti akcentoval několikrát přepravek bot v řádu dnů.

30. Ve vztahu ke skutku pod bodem 1) dovolatel namítal, že jednatel společnosti M. D., s. r. o., potvrdil obchody se společností Z., s. r. o., i úhrady tohoto zboží hotovostní formou. Dále uvedl, že nespécifikovanými svědeckými výpověďmi bylo prokázáno, že zboží bylo společností Z., s. r. o., dodáno, a pokud si tyto osoby nepamatovaly všechny podrobnosti obchodu, je podle něj s ohledem na plynutí času vyloučeno, aby byly jejich výpovědi bez dalšího považovány za nevěrohodné. Nicméně zcela opomíjí logické úvahy soudu prvního stupně (zejména v odstavci 45. odůvodnění jeho rozsudku) poukazující na skutečnost, že daňový subjekt M. D., s. r. o., byl podle zpráv o finanční kontrole pro správce daně zcela nekontaktní, se správcem daně nespólupracoval a neplnil své daňové povinnosti, přičemž vystupoval jako tzv. missing trader, tj. chybějící obchodník, který neodvedl DPH, kterou si pak následně společnost Z., s. r. o., nárokovala formou odpočtu daně. Výpověď svědka M. B., jednatele společnosti M. D., s. r. o., soud považoval za naprosto nevěrohodnou, neboť se vyjadřoval vágně, na obchod s obuví si až do upozornění soudem nevzpomínal a nebyl schopen k němu říct nic bližšího. Rovněž společnost E., s. r. o., kterému měla společnost Z., s. r. o., boty přeprdat, byla pro správce daně nekontaktní, tato společnost měla zboží prodat slovenské společnosti A., s. r. o., kterýžto daňový subjekt byl rovněž pro svého správce daně nekontaktní a jeho sídlo bylo pouze virtuální. Předmětná obuv tedy měla skončit dodáním zboží do jiného členského státu, a to opět nekontaktní společnosti, u níž nelze prokázat, že vyvíjí činnost.

31. Dále ve vztahu ke skutku pod bodem 2) namítal, že skutkovému závěru o neprovedení tvrzených obchodů neodpovídala výpověď jednatele společnosti M., s. r. o., jenž jednoznačně uvedl, že se společností obchodoval a zboží bylo uhrazeno, přičemž soud při hodnocení uvedené výpovědi nebral v potaz zdravotní stav svědka. Rovněž tok zboží mezi společnostmi M., s. r. o. a Z., s. r. o., potvrzovalo vyjádření správce daně, který konstatoval, že společnost M., s. r. o., zakoupila cca 600 párů předmětné obuvi od další společnosti. K tomu nutno konstatovat, že společnost M., s. r. o., sice kontaktní byla, nicméně obuv měla zakoupit od subjektu, který byl pro správce daně nekontaktní, neplnil své daňové povinnosti a měl virtuální sídlo. Stran výpovědi svědka M. U. dospěl soud prvního stupně k závěru, který řádně odůvodnil (viz odstavce 46. odůvodnění jeho rozsudku), že byla natolik vágní, že nepřinesla žádné indicie vedoucí ke zjištění ohledně toho, zda a jak skutečně obchod s obuví proběhl. Společnost Z., s. r. o., měla pak obratem obuv prodat slovenské společnosti A., s. r. o., která byla pro svého správce daně nekontaktní, na evidované adrese se nezdržovala a předmětnou transakci tak nebylo možné vůbec prověřit. Fiktivnost obchodů potvrzovaly i výpovědi svědků D. S. a A. H., kteří shodně vypověděli, že byli jakožto osoby drogově závislé osloveni neznámým mužem, aby

na sebe nechali za úplaty přepsat společnost E., s. r. o., přičemž tato společnost se stala článkem řetězce společností. Stran transportu obuvi na Slovensko bylo poukázáno na skutečnost, že mezi společnostmi Z., s. r. o. a M.U.M.T., s. r. o., proběhly dvě platby, ale neexistoval žádný předávací doklad a není ani zřejmé, jakým konkrétním způsobem přeprava proběhla a které konkrétní osoby ji provedly.

32. K závěru o nevhodnosti uskladnění obuvi obviněný akcentoval, že byl učiněn toliko na základě fotografie garážového přístřešku, což však nevhodnost pro skladování na krátkou dobu nevylučuje. Podle jeho přesvědčení pak nebylo prokázáno, že by obuv měla být skladována v papírových obalech. V tomto ohledu lze poukázat na skutečnost, že soudy vycházely nejen z fotografie opatřené z Google Streetview, ale i z výslechu svědkyně K. W., přičemž se jim garážový přístřešek jevil jako nevhodný pro skladování několika set krabic s obuví (bez ohledu na materiál krabic), neboť tento byl vystaven povětrnostním vlivům, přitom k obchodům mělo docházet v říjnu a listopadu, který byly způsobily znehodnotit obuv i v horizontu několika málo dní. Tato skutečnost pak podporovala závěr o fiktivnosti transakcí.

33. Lze se tudíž ztotožnit se závěry soudů, že provedené nepřímé důkazy tvořily nepřetržený řetězec usvědčujících skutečností, na jejichž základě dospěly k závěru, že obchody s obuví deklarované jako zdanitelná plnění v daňových přiznáních společnosti Z., s. r. o., za říjen a listopad 2014 byly pouze fiktivní. Probíhaly totiž za naprosto nestandardních podmínek, měly se na nich účastnit řetězce společností, ve kterých vždy figurují společnosti nekontaktní, nacházející se na fiktivních sídlech, které prokazatelně nevyvíjely žádnou ekonomickou činnost, která by mohla generovat taková zdanitelná plnění, jaká byla deklarována v daňových přiznáních. Jednalo se pak o situaci, kdy si několik společností mezi sebou fiktivně převádělo zboží za účelem, aby některé z nich nebo jedna z nich mohla na podkladě těchto smyšlených transakcí podvést stát na dani.

34. Nejvyšší soud tak mezi skutkovými zjištěními Okresního soudu v Liberci, z nichž v napadeném usnesení vycházel Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci, na straně jedné, a provedenými důkazy na straně druhé, neshledal zjevný rozpor. Skutková zjištění soudů mají odpovídající obsahový podklad v provedených důkazech, které soud prvního stupně řádně zhodnotil a svůj postup vysvětlil v odůvodnění rozsudku. Odvolací soud se s jeho závěry ztotožnil a své úvahy rovněž řádně odůvodnil. V podrobnostech proto Nejvyšší soud na odůvodnění rozhodnutí soudů obou stupňů odkazuje. Není předmětem řízení o dovolání jednotlivé důkazy znovu dopodrobna reprodukovat, rozebírat, porovnávat, přehodnocovat a vyvozovat z nich vlastní skutkové závěry. Lze proto uzavřít, že soudy nižších stupňů k náležitému objasnění věci provedly všechny potřebné důkazy, tak jak to vyžaduje ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř., tyto i náležitě hodnotily v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 tr. ř., takže zjistily takový skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti v rozsahu nezbytném pro náležité rozhodnutí ve věci. Hodnocení důkazů soudy nižších stupňů nevykazuje žádné znaky libovůle či svévole, nýbrž odpovídá zásadám logiky. Obviněný se pak domáhal skutečnosti, že při existenci vícero variant skutkového děje, bylo nutno volit tu pro něj nejprůzračnější. Avšak nemohl-li být v nyní posuzované věci shledán zjevný rozpor, nemohla být ani porušena procesní zásada *in dubio pro reo*. Zásada *in dubio pro reo*, která vyplývá ze zásady presumpce nevinny, znamená, že za situace, kdy nelze odstranit dalším dokazováním důvodné pochybnosti o skutkové otázce významné pro rozhodnutí ve věci, je třeba rozhodnout ve prospěch obviněného. V této věci však pochybnosti o průběhu skutkového děje nevznikly.

35. Jestliže dále, jak již bylo řečeno shora, obviněný identifikoval vadu důkazního řízení spočívající v nedůvodném neprovedení jím navrhaných důkazů svědeckými výpověďmi Ž. U. a D. J., lze v této části jeho argumentaci podřadit pod shora citovaný důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., a to v té jeho alternativě, podle níž ve vztahu k rozhodným skutkovým zjištěním určujícím pro naplnění znaků trestného činu nebyly nedůvodně provedeny navrhané podstatné důkazy. Nejvyšší soud však danou námitku shledal zjevně neopodstatněnou.

36. Především je namístě připomenout, že soud nemusí realizovat všechny důkazní návrhy, které strany učiní. Neprovedení navrhovaného důkazu je namístě, pokud buď tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je navrhován důkaz, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení, dále pokud důkaz není s to ani ověřit ani vyvrátit tvrzenou skutečnost, čili ve vazbě na toto tvrzení nedisponuje vypovídací potencií, a konečně pokud je důkaz nadbytečný, tj. argument, podle něhož určité tvrzení, k jehož ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, bylo již v dosavadním řízení bez důvodných pochybností (s praktickou jistotou) ověřeno nebo vyvráceno (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 24. 2. 2004, sp. zn. [I. ÚS 733/01](#)). Jinak řečeno, obecné soudy nejsou povinny všechny navrhované důkazy provádět, zejména jde-li o důkazy nadbytečné, duplicitní či irelevantní; soudy jsou však vždy povinny v odůvodnění uvést důvod, proč důkaz nepokládaly za nutné provádět (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 26. 7. 2012, sp. zn. [III. ÚS 1148/09](#)).

37. Již soud prvního stupně zamítl návrh na výslech svědkyně Ž. U., manželky svědka M. U., neboť její výslech by nepřispěl k objasnění věci. Zevrubně svůj postoj vysvětlil v odstavci 50. odůvodnění jeho rozsudku, kdy svědek M. U. byl jako svědek vyslechnut a nebylo potřeba vyslýchat rovněž jeho manželku, která měla být jednatelkou společnosti M.U.M.T., s. r. o., údajně zajišťující dopravu. Tuto dopravu totiž zjevně nezajišťovala třetí společnost nezainteresovaná na celé věci, oba svědci jsou osoby blízké, a předtím, než byla jednatelkou společnosti M.U.M.T., s. r. o., byla jednatelkou M. U., z čehož usuzoval, že právě daný svědek tuto obchodní korporaci fakticky ovládal a využíval pro svou činnost. Odvolací soud se pak se stanoviskem soudu prvního stupně ztotožnil, neboť její výslech shledal pro posouzení věci nadbytečným. Skutek pod bodem 2) byl v potřebné míře objasněn provedenými listinnými důkazy a výslechem svědka M. U. (viz odstavec 10. odůvodnění jeho usnesení).

38. Rovněž výslech svědka D. J. byl shledán nadbytečným, neboť za zjištěného skutkového stavu by jeho výpověď nebyla způsobilá zvrátit rozhodnutí ve prospěch obviněného. Z výslechu svědkyně K. W. a dalších provedených důkazů vyplynulo, že garážový přístřešek nebyl způsobilý k uskladnění tvrzené obuvi. Okresní soud pak k dané věci slyšel svědka M. B., který si nepamatoval, zda měl být u složení bot v roce 2014 do přístřešku svědek D. J. přítomen (viz odstavec 49. odůvodnění jeho rozsudku). Návazně ani krajský soud neshledal důvod pro doplnění dokazování výslechem tohoto svědka, neboť charakter přístřešku a jeho způsobilost pro uskladnění zboží byl v potřebném rozsahu objasněn a tato skutková zjištění ve spojení s ostatními důkazy k věrohodnosti deklarované transakce vedou k závěru o nadbytečnosti dalšího výslechu (viz odstavec 10. odůvodnění jeho usnesení).

39. S uvedenými závěry soudů obou stupňů se tedy Nejvyšší soud v plném rozsahu ztotožnil, proto ani vadou, předvídanou danou alternativou důvodu dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., důkazní řízení netrpí. Zmiňovaným postupem soudů tak nemohlo dojít ani k porušení ústavně zaručeného základního práva obviněného na spravedlivé řízení, neboť zvolený postup soudů plně odpovídá možným důvodům pro neakceptování důkazního návrhu.

40. Obviněný dále namítal nesprávné právní posouzení skutku, neboť nemohlo dojít ke vzniku újmy na rozpočtových zájmech České republiky, jak je předpokládáno skutkovou podstatou podle § 240 tr. zákoníku. Nicméně nutno konstatovat, že toto své tvrzení založil výhradně na předpokladu, že předmětné zboží existovalo a bylo předmětem obchodu mezi dotčenými společnostmi. Z tohoto pohledu je pak možno učinit závěr, že obviněný sice formálně rozporuje právní posouzení skutku jako trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, nicméně své tvrzení vystavěl výhradně na odlišném skutkovém podkladě než na tom, který byl zjištěn soudy obou stupňů. Takto konstruovanou dovolací argumentaci však nelze podřadit pod uplatněný dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. V rámci tohoto důvodu dovolání je totiž skutkový stav hodnocen v zásadě pouze z toho hlediska, zda skutek nebo jiná okolnost skutkové povahy byly právně posouzeny v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva. S ohledem na již stabilizovaná skutková zjištění, která byla uvedena shora, a absenci existence zjevných rozporů mezi rozhodnými skutkovými zjištěními

určujícími pro naplnění znaků trestného činu a obsahem provedených důkazů, lze zopakovat, že neexistence deklarovaného zboží, jakož i fiktivnost tvrzených obchodů, na jejichž základě společnost Z., s. r. o., uplatnila nárok na nadměrný odpočet DPH, byla spolehlivě prokázána.

41. Obviněný rovněž uplatnil důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. m) tr. ř., který obsahuje dvě základní alternativy: dovolání lze podat, jestliže bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. ř., aniž byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí, tj. dovolateli bylo v odvolacím řízení odepřeno meritorní přezkoumání rozhodnutí soudu prvního stupně (někdy se zde ještě rozlišují dvě podalternativy - zamítnutí opravného prostředku z formálních důvodů a jeho odmítnutí pro nesplnění obsahových náležitostí), nebo byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uvedený v § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. ř.

42. Obviněný pouze úvodem svého mimořádného opravného prostředku uvedl označení tohoto dovolacího důvodu, aniž by specifikoval, kterou z jeho alternativ má na mysli. Zjevně jej však uplatnil v jeho druhé alternativě, tedy v návaznosti na existenci některého z důvodů dovolání podle § 265b odst. 1 písm. e), g) či h) tr. ř. v předchozím řízení. Jestliže bylo dovolání ve vztahu k dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. e) tr. ř. shledáno opodstatněným, plyne z logiky věci, že stejné závěry platí i z hlediska důvodu dovolání podle § 265b odst. 1 písm. m) tr. ř., jelikož bylo rozhodnuto o zamítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku uvedeném v § 265a odst. 2 písm. a) tr. ř., přestože byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uveden podle § 265b odst. 1 písm. e) tr. ř. Za této situace pak lze dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. m) tr. ř. také přisvědčit.

V. Závěr

43. Proto nezbylo než rozhodnout tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení, tj. že se zrušují napadené usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka Liberec i jemu předcházející rozsudek Okresního soudu v Liberci v celém rozsahu, včetně rozhodnutí na ně navazujících a soudu prvního stupně se přikazuje, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

44. Okresní soud v Liberci bude postupovat podle § 265s odst. 1 tr. ř. a doplní dokazování v naznačených směrech tak, aby obsah důkazů v jejich souhrnu byl dostatečný jako podklad pro rozhodnutí ve smyslu § 2 odst. 5 tr. ř. Především připojí spis Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci, s tímto se seznámí, případně provede dokazování a učiní vlastní názor na předběžnou otázku, zda obviněný spáchal v promlčecí době trestný čin nový, na který zákon stanoví trest stejný nebo přísnější [podle § 34 odst. 4 písm. b) tr. ř.]. Tento svůj závěr pak řádně odůvodní ve svém rozhodnutí. Nelze vyloučit, že bude třeba provést i případná další doplnění dokazování, jehož potřeba v průběhu řízení vyvstane. Přesný rozsah dokazování bude na úvaze okresního soudu, který nicméně veškeré podstatné provedené důkazy zhodnotí v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 tr. ř. a ve věci znovu rozhodne. Lze doplnit, že Okresní soud v Liberci je vázán právním názorem vysloveným v kasačním rozhodnutí (§ 265s odst. 1 tr. ř.), přičemž v novém řízení nemůže dojít ke změně rozhodnutí v neprospěch dovolatele (§ 265s odst. 2 tr. ř.).